ردیف			بارم
	نام درس: ادبیّات فارسی نام ونام خانوادگی : نام دبیر: امیری نام طراح: امیری	باسمه تعالی اداره کل آموزش وپرورش استان کرمان سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان اداره آموزش وپرورش شهرستان رفسنجان دبیرستان دوره اول فرزانگان سال تحصیلی ۱۴۰۲ - ۱۴۰۱	نوبت اول دی ماه ۱۴۰۱ پایه : هشتم شعبه: شماره دانش آموزی: مدت زمان آزمون: ۵۰ دقیقه تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۱۰/۳

۱ معنی شعر ونثر — ۲

با توجّه به ابیات و عبارات، به پرسش ها پاسخ دهید.

الف) گلستان کند آتشی بر خلیل/ گروهی بر آتش برد زآب نیل

ب) عقل ها حیران شود کز خاک تاریک نژند/ چون برآید این همه گل های نغز کامکار؟

پ) تو چشم و چراغ ایرانی که ستوار و ستبر بر فرّ و فروغ ایران خواهی افزود.

ت) جنید دامنش بگرفت. بهلول گفت: تو دعوی دانایی می کردی، اکنون که به نادانی خود معترف شدی تو را بیاموزم.

پرسش ها

الف) بیت قسمت الف را مرتّب و معنی کنید.۰/۵

ب) بیت قسمت ب را به گونه ای معنی کنید که واژه ها هر کدام در جای اصلی خود قرار بگیرد.۰/۵

پ) عبارت قسمت پ را باتوجّه به کنایهٔ موجود در عبارت معنی کنید.۰/۵

ت)عبارت قسمت ت را به گونه ای معنی کنید که تغییر نشانهٔ «را» در معنی احساس شود. ۰/۵

۲ معنی واژه — ۱

الف) برای واژه های مشخص شده مترادف بنویسید.۰/۵

خارکش پیری با دلق[۱] درشت/ تصمیم گیری یعنی تدبیر[۲] مناسب در موقعیّت های مهم. ۱. ۲.

ب) مترادف واژه های مشخص شده را از درون کمانک بیابید و بنویسید.۰/۵

کشور ما سرزمین سیند[۱] فرزانگی و فرهیختگی بوده است./ ده روزه مهر گردون، افسانه است و افسون[۲]

(درخشندگی، مقدّس، محکم، جادو، رهاورد، پرنده، نمونه ها،تصویر) ۱. ۲.

۳ دانش زبانی — ۱/۵

الف) در مصراع روبه رو واژهٔ متمم را مشخص کنید. ۰/۲۵ (وزخواب سحرگهان بپرهیز)

ب) در عبارت رو به رو چند گروه اسمی وجود دارد. ۰/۲۵ (سینی غذا بر سر می گذاشت)

پ) در گروه اسمی رو به رو هسته را مشخص کنید. ۰/۲۵ (نوازندهٔ دل های نژند)

ت) نقش دستوری واژهٔ مشخص شده را بنویسید. ۰/۲۵ (از شگفتی های آفرینش خالق بی همتا، خفّاش است)

ث) در کدام گروه اسمی وابستهٔ پسین، صفت بیانی نیست؟۰/۲۵

۱) بوی ناخوش □ ۲) فضای ذهن□ ۳) چرخ بلند□ ۴) آیندهٔ درخشان□

ج) تعداد جملهٔ مصراع رو به رو برابر است با گزینهٔ؟ ۰/۲۵ (گفتا نگاه دارش غم خانهٔ تو جان است)

۱) گفتم که سوخت جانم از آتش نهانم□ ۲) گیری همه را به چابکی یاد□

۳) سربه هم آورده دیدم برگ های غنچه را□ ۴) گفتم که از که پرسم جانا نشان کویت؟□

۴ دانش ادبی — ۱/۲۵

الف) از میان دو تر کیب (چشم ادب) و (تاج عزّت) کدام یک تشبیه است؟ توضیح دهید.۰/۵

ب) مصراع روبه رو غیر از آرایهٔ تشبیه چه آرایهٔ دیگری دارد؟۰/۲۵ « رخش پندار همی راند ز دور»

	پ) اگر شعری با شکل زیر سروده شود، قالب آن چیست؟ ۰/۲۵ Δ..... Δ..... □..... □..... ت) بیت (زنهار مگو سخن به جز راست/ هر چند تو را در آن ضررهاست) با همهٔ موارد زیر هماهنگی معنایی دارد جز؟۰/۲۵ ۱) قولوا الحق ولو علی انفسکم □ ۲) به کژی و ناراستی کم گرای/ جهان از پی راستی شد به پای□ ۳) زبان را نگردان به گِرد دروغ/ چو خواهی که تخت از تو گیرد فروغ□ ٤) تا نگردد درون و بیرون راست/ بوی صِدق از تو برنخواهد خاست□	
٥	درک مطلب الف) شاعر در بیت«جهان متّفق بر الهیّتش/ فرو مانده از کنه ماهیّتش» بر کدام مورد تأکید می کند؟۰/۲۵ ۱) دینداری و یکتاپرستی □ ۲) یگانگی خداوند و ناتوانی در شناخت او□ ۳) اتحاد و خودشناسی□ ٤) درک ماهیّت□ ب) در درس «آزادگی» چه ویژگی در وجود پیرمرد خارکش باعث می شد که همواره شکرگزار پروردگار باشد؟توضیح دهید.۰/٥ پ) برداشت شما از این عبارت چیست؟ «وزیر گفت: زندگی گذشتهٔ خود را به یاد می آورم تا خود به غلط نیفتم»۰/٥	۱/۲٥
٦	تاریخ ادبیّات الف) اگر بخواهید اثری را که دربردارندهٔ موعظه و پند است بخوانید از کدام یک از آثار زیر استفاده می کنید؟ ۰/۲٥ ۱) تاریخ اردلان□ ۲) گلستان سعدی□ ۳) دیوان ایرج میرزا □ ٤) تنفّس صبح□ ب) کدام یک، اثر جامی نیست؟۰/۲٥ ۱) هفت اورنگ□ ۲) آیینه های ناگهان□ ۳) نَفَحات الأنس□ ٤) دیوان اشعار□ پ) «فرزند ایران» از آثار این نویسندهٔ معاصر ایرانی است؟ نام این نویسنده را بنویسید.۰/۲٥ ت) کدام شاعر به دورهٔ زمانی ما نزدیک تر است؟ ۰/۲٥ فردوسی □ ایرج میرزا□	۱
۷	پرسش های تکمیلی ۱. معنای «گرفتن» در عبارت پایم بدجوری گرفته بود به چه معناست؟۰/۲٥ ۲. دربارهٔ نشانه« را» در مصراع (مرا عمر، حبابی است برآب) تو ضیح دهید. ۰/۲٥ ۳. واژه های روبه رو کوتاه شدهٔ چه واژه هایی هستند؟ ۰/٥ (فشاندن=) (سپید=) ٤. متضاد واژهٔ «درشت» و«ذلّت» را با توجّه به درس آزادگی بنویسید. ۰/٥ ٥. دربارهٔ ریشه و اصل واژهٔ «سپند» توضیح دهید. ۰/٥	۲
	نمره باعدد: نام ونام خانوادگی مصحح: امضاء: نمره باحروف	۱۰